

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

10 november 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beleid inzake milieugevaarlijke stoffen, en in het bijzonder de noodzaak om de Europese REACH-verordening uit te voeren

1

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beleid inzake milieugevaarlijke stoffen, en in het bijzonder de noodzaak om de Europese REACH-verordening uit te voeren

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil om te beginnen de ruimere context van REACH schetsen en mijn vraag verantwoorden. De Europese parlementsleden hebben dit al vaker gehoord, ik zal het kort houden.

Milieugevaarlijke stoffen zitten overal: in onze omgeving, onze huiskamer, ons kantoor. Ze zijn niet alleen milieugevaarlijk, maar ook gezondheidsschadelijk. Ze komen in onze voedselketen terecht. Deze namiddag hebben we nog een vraag van de heer Lachaert over hormoonverstoorders in waterlopen. Dat is een uitloper van het gebruik van chemische stoffen.

Ik heb deze vraag vooral ingediend omdat Vlaanderen in zijn milieu- en gezondheidsbeleid te weinig aandacht besteedt aan de kwetsbare groepen. Mijn fractie vindt dat belangrijk. Kwetsbare groepen zijn kinderen, ouderen en kansarmen. Deze laatsten hebben een slechtere woonomgeving.

Nog een kwetsbare groep die vaak over het hoofd wordt gezien, zijn de werknemers. Ik heb daarover een zeer interessante brochure gelezen van het Europese vakverbond, samengesteld naar aanleiding van de aankondiging van REACH. Ik heb de Vlaamse vakbonden gefeliciteerd met de inhoud en hun standpunt. Ze hebben een zeer vooruitstrevende positie ingenomen. Beroepsziekten en de erkenning ervan worden nog zwaar onderschat.

Niettemin is er van alles gebeurd in België en Vlaanderen. Ik verwijs naar de discussie over het NEHAP (National Environment and Health Action Plan) dat intussen vertaald is in een samenwerkingsakkoord op Belgisch niveau en waar volop aan gewerkt wordt.

Het MiNa-plan bevat eveneens heel wat elementen om inzake milieugevaarlijke stoffen een Vlaams beleid te voeren. Ik denk aan het decreet over pesticidengebruik door openbare diensten.

De heer Sterckx heeft het al aangehaald: wat moet er gebeuren als REACH goedgekeurd wordt? Het is natuurlijk nog niet zeker dat de verordening ongehaamd uit de laatste spurt komt. Maar in elk geval: wat gaat Vlaanderen doen?

Mijnheer de minister, bij de gedachtewisseling over het document “Vlaamse vinger aan de Europese pols” is het standpunt over REACH al aan bod gekomen, behalve op twee punten die aansluiten bij de actualiteit en die me fel interesseren, tenminste wat de Belgische positie betreft. Er is momenteel discussie over het feit of import van gebruiksartikelen al dan niet onderhevig moet zijn aan de REACH-verordening. Het gaat om gebruiksartikelen, niet om stoffen, uit China. Wat is uw standpunt hierover, mijnheer de minister?

Uw medewerker heeft er al op gealludeerd, het schijnt dat afval volledig geschrapt zou worden uit de verordening. Als dit klopt, is dat een spijtige evolutie. Wat is het Belgische standpunt hierover?

De heer Sterckx had het over de KMO's. Ik heb al verwezen naar de vakbonden. Is het niet nuttig om tegenover deze betrokkenen een proactief beleid te voeren? U zou bijvoorbeeld de werkgevers- en consumentenorganisaties en vakverenigingen projectmatig kunnen ondersteunen in verband met milieu en gezondheid. Dit zou de discussie binnen bedrijven en organisaties levend houden. Wat wilt u hieraan doen?

Bereidt u uw diensten voor op het toezicht op de naleving van de REACH-verordening? Welke stappen zijn eventueel reeds gezet? Ik weet dat er een REACH Implementation Programme in voorbereiding is. Werken onze milieu-inspectiediensten en andere daaraan mee?

Wat is uw standpunt over het meer afstemmen van de monitoring op kwetsbare bevolkingsgroepen? Wat

denkt u bijvoorbeeld over het meten van de luchtkwaliteit op kinderneushoogte? Dat gebeurt vandaag niet.

Bent u bereid om, eventueel samen met minister van Volksgezondheid Vervotte, een meetinstrument aan te bieden om de kwaliteit van het binnenhuismilieu te onderzoeken?

Wat is uw standpunt over de uitbreiding van het Vlaamse gezondheidsonderzoek, de zogenaamde biomonitoring, naar de aanwezigheid van chemische stoffen in het menselijk lichaam?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijn medewerker heeft het Belgische standpunt al toegelicht.

Mijnheer Daems, u had nog een vraag over een wijziging wat afval betreft. Tot nu toe hebben we een relatief genuanceerde visie aangehouden. Het valt te overwegen om afval wel in ogenschouw te nemen voor nieuwe stoffen die ontstaan als gevolg van productieprocessen en om die wel te registreren. Tot nu toe hebben we dit idee als een soort middenpositie verdedigd. Dit is een eerder technische discussie en ik zal er daarom niet verder op in gaan.

Over de import heeft mijn medewerker het al gehad. De discussie over import situeert zich in het debat over de stoffen die vervat zijn in producten.

Betreffende uw vraag of ik bereid ben programma's te ondersteunen, gericht op werkgeversorganisaties, vakbonden en consumentenorganisaties, kan ik u zeggen dat ik dat zal doen. Dat is een waardevolle suggestie, mijnheer Daems. We zullen daar zeer concreet en zeer snel werk van maken.

Voor het toezicht op de naleving van de REACH-verordening, hebben we nog heel wat werk voor de boeg. Ik heb begrepen dat Europa nu stappen zet voor de implementatie ervan. Dit is een pertinente vraag. We moeten dit opvolgen, maar zo ver zijn we nog niet. Zowel op Europees als op Vlaams niveau moeten we nog uitzoeken hoe we dat concreet moeten realiseren.

Over het afstemmen van de monitoring op kwetsbare bevolkingsgroepen kan ik u het volgende mededelen. De metingen van de Vlaamse Milieumaatschappij

worden uitgevoerd volgens de aanwijzingen zoals die beschreven zijn in de desbetreffende Europese richtlijnen. Het gaat dan om de kaderrichtlijn lucht en de verschillende dochterrichtlijnen ervan. Deze richtlijnen schrijven een inlaathoogte tussen de 1,5 en 4 meter voor. In de periode maart tot en met juni 2005 heeft de Vlaamse Milieumaatschappij tegelijkertijd metingen uitgevoerd op 0,85 en 3 meter. Die 0,85 meter moet ongeveer kinderneushoogte zijn.

Dit is hoe dan ook een ernstige kwestie; we moeten relevante informatie verzamelen. De administratie heeft dit aangepakt.

In de tekst van uw vraag had u het over de kwaliteit van het binnenmilieu. Ik denk dat u het met me eens bent dat dit een zeer complexe materie is. Een belangrijk aspect hierbij vormt de invloed van de in buitenlucht aanwezige schadelijke stoffen op de kwaliteit van de binnenlucht. Concrete beleidsaanbevelingen in verband met de invloed van schadelijke stoffen in het buitenmilieu op het binnenmilieu worden tegen begin 2007 verwacht.

Ten slotte is er de vraag over de aanwezigheid van chemische stoffen in het menselijke lichaam en de eventuele uitbreiding van het Vlaamse gezondheidsonderzoek in dat verband. We hebben het daar al vaker over gehad. De huidige campagne spitst zich toe op drie doelgroepen: zuigelingen, adolescenten en volwassenen, en dit voor acht milieutypegebieden in Vlaanderen. Het huidige biomonitoringprogramma is een deelonderzoek van de activiteiten van het Steunpunt Milieu en Gezondheid. De overeenkomst met het steunpunt loopt af op 31 december 2006. De evaluatie van het programma 2001-2006 en de voorbereidingen voor inhoud en omkadering van het vervolgprogramma zijn momenteel volop aan de gang.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, u blijft erg op de vlakte in uw antwoord. Het is positief dat u initiatieven gaat ondernemen naar doelgroepen enerzijds en naar de implementatie van REACH anderzijds. Een proactief beleid in een cruciale kwestie als deze vraagt echter om een ernstige voorbereiding en de planning van projecten en middelen. In die zin stelt uw antwoord mij teleur.

Ik ken uiteraard – we hebben het hier al tot in den treure gehoord – de situatie van de biomonitoring. Ze

loopt tot en met 2006 of 2007. Mijn vraag is: komt daar een vervolg op? De lopende biomonitoring werkt met meer klassieke parameters, en ik zeg dat met alle respect. Ik wil nu vooruitkijken en nagaan of we nieuwe milieugevaarlijke stoffen, hormoonverstoorders, gebromeerde vlamvertragers enzovoort, kunnen meten. Staat dat op stapel? Wordt daaraan gewerkt?

Bij het binnenmilieu tellen twee aspecten: de invloed van de buitenlucht – die is niet te onderschatten – en – misschien nog belangrijker – de invloed van materialen in de huiskamer. Daarom heb ik verwezen naar samenwerking met minister Vervotte. Dit is een ernstig probleem. Ik zal minister Vervotte ook vragen om eventuele samenwerking te onderzoeken.

Ik heb een resolutie in dit Vlaams Parlement ingediend. Ik weet niet in welke fase van de procedure ze zich bevindt, ik denk bij de dienst Taaladvies. Ik wil een oproep doen aan de beperkte groep aanwezigen om de resolutie mee te ondertekenen. Ze vertaalt immers een aantal principes die ook de minister ondersteunt. Het kan bijgevolg geen probleem zijn om de resolutie te steunen. Ik zal de tekst zo dadelijk uitdelen.

Ik heb ook een brochure bij van de Europese groene fractie over REACH. Zeker tijdens deze laatste weken van moeilijke besprekingen kan die een nuttige handleiding vormen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik neem akte van het feit dat de heer Daems wat teleurgesteld is over mijn antwoorden. Hij heeft mij misschien niet goed begrepen, want een en ander is in voorbereiding. Ik kondig een initiatief alleen aan als ik goed weet wat het kader ervan is en wat we ermee zullen doen.

Mijnheer Daems, het is evident dat we bezig zijn met deze kwestie. U vindt dat misschien iets te mager en dat is natuurlijk uw goed recht, maar ik verzeker u dat we deze problematiek serieus opvolgen, en dat in alle elementen van uw vraagstelling. Ik doe pas mededelingen als we de zaak hebben afgerond of weten op welke vlakken we bijkomende initiatieven moeten nemen. Ik stuur geen berichten de wereld in waarop ik achteraf moet terugkomen.

De voorzitter: Mijnheer Daems, uw voorstel van resolutie moet nog worden gedrukt. Als de tekst klaar is, krijgen we die toegestuurd.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de voorzitter, ik had nog een opmerking bij de vraagstelling door de heer Daems.

De tekst van de heer Daems bevat een eerder negatieve ondertoon over de chemische sector. Tienduizenden chemische en farmaceutische stoffen worden aan een strenge registratieprocedure onderworpen. Uit de vele artikelen die ik heb gelezen, leid ik af dat de chemische sector bereid is om mee te werken aan de REACH-verordening, mits die werkbaar en haalbaar is. We moeten daarbij opletten dat we de delokalisatie in de industriële sector en meer bepaald van de KMO's, niet in de hand werken. Het is belangrijk dat alles goed wordt gecontroleerd en gescreend, maar we moeten ook voldoende rekening houden met het domein economie.

De heer Rudi Daems: Mijn ondertoon is helemaal niet negatief voor wat de chemische sector of de KMO's betreft, laat dat duidelijk zijn. Er is een verschil tussen een korte termijn en een lange termijn. Ook de industrie is erbij gebaat als op lange termijn inspanningen worden geleverd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
